

NIEMAL (93) *av*

nie- (9), nie- (2) *KochAp*, *KochFrag*; a *pochylone* (w tym 1 r. błędne znakowanie).

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVII – XVIII w.*

Określa znaczny stopień przybliżenia: prawie, bez mała, około, blisko; fere Modrz, Cn; paene Vulg, Cn; facile, ferme, parum, prope, propemodum, propius, usque Cn (93) : On rzekł/ zá kto złotych go dam/ Bo go sam też niemal tak mam. *BierEz* B2; iż ona wazę pańską miłość [...] po krolu iego miłości niemal pirwżego za małzonka miała ku części fwey *WróbŻółtGlab* A3; około czego to mnimán -e połtanowyem/ że nyemal lepyey sie drugyemu ożenić/ niż sie ná kápłánłthwo fwyęćić. *GliczKsiąż* O4v; gdy już dołtarzał sie á nyemal zgrzybyłem sie słał *GliczKsiąż* O8; *GórnDworz* R; Gdyż są łtany rycerfkie niemal iako chłopie. *WierKróc* A2; Ale hárdó Krzyżaki tak łtarł iednym boiem/ Ze sie niámál zwalczon podał dziećiom swoiem. *KochFrag* 42; *LatHar* 3, 580; *WysKaz* 40; *SarnStat* 625; Iuzem iá na zgonie iest niemal wieku swego *CiekPotr* 22, 51, 87.

Wyrażenia: »niemal jednakiego kształtu, na ten kształt« [szyk 1:1] (1:1): Dżiewięśil biały y czárny/ iednákięgo są kształtu niemal *SienLek* Xxxv; *GórnDworz* Q7.

»niemal równy, rownie« [szyk 1:1] (1:1): bárdzo róstrpny/ Y niemal Xántowi rowny. *BierEz* B2v; *SienLek* 79v.

»takiz niemal« (1): náftawáią ná to Mieyfce [*batów skórzanych*] korbácz; takiz niemal dyabel drugi. *CiekPotr* 76.

a. *W połączeniu z liczebnikiem lub określeniem cech wymiennych (74)* :

α. *Nie osiągając określanej ilości (72)* : *OpecŻywList* C; warz ty rzeczy we dwu kwartu wody aż niemal dopolowicze wywarz *FalZioł* I 13c; niektóre narody/ y náłzych niemal wietłza część Polakow/ máią sobie náuki dobre zá nie *GórnDworz* G3v, P4; przez lat niemal sześćdziesiąt/ trwála iedność kościelna. *SkarJedn* 213, 352; *KochWz* 139; Nie wípominam tych/ ktore niemal co rok do Turek w niewolą biorą *GórnRozm* Dv; *LatHar* 125, 215, 320, 551, 720; *SarnStat* 1051, *KlonKr wstęp* A2.

W charakterystycznych połączeniach: niemal aż do uszu, co rok, [ile] dni, [ile] godzin, po godzinie, [ile] lat (6), połowicę, pul łokcia, większa część.

Połączenia: »każdy niemal« [szyk 5:4] (9): nákoniec y s thym ná pláč wyiedzie/ że niemal każdy w Polłkim ięzyku wymowcá/ Czelkich słow miałto Polłkich vzywa *GórnDworz* F2, R, T6, Aa6; Lecż my y to znamy/ zec iest w rzeczách niektorych máłych niemal w káżdey Diocezyey nieiáka rozność *WujJud* 185v; *SkarŻyw* 456; *CzechEp* 182; *WujNT* 859; *GrabPospR* L3v.

»niemal wszyscy (a. wszytcy, a. wszyścy), wszy(s)tki(e), wszech, wszelaki« = *niemal bez wyjątku; fere omnes, permulti, plerique Modrz, Cn* [szyk 19:9] (15:10:2:1): *BierEz* O3v; Ale ienak niemal wlyfczy Są na swieczie handlowniczy. *RejKup* b7v; *SarnUzn* D8v, G3; Kápułtą niemal wlyfctki niemocy leczy *SienLek* 18; Chorób niemal wšelákich przyczyná *SienLek* Sssv; Y tak niemal we wlyfctkich żwirzętach/ czo żadne/ to y złe *GórnDworz* L15, F6, H5, Ff3; iefliże w oney Stárożytności/ wlyfctkich álbo niemal wlyfctkich Biłkupow y Doktorow wykłádów y łentency sie trzymác będziemy. *WujJud* 38, 140v; *ModrzBaz* 1v, 12, 27v, 117v; *ModrzBazBud* ¶5; *KochOdpr* A4; Przyśzedłem do wlyfctch niemal ludzi w ohydę *KochPs* 169; *KochTr* 24; *ArtKanc* K19; *KochWr* 20; *KochCz* A4; *LatHar* 294; *GrabPospR* L3v; *CiekPotr* 4, 15; *SkorWinsz ktv.*

»niemal wszy(s)tek« = *niemal cały* [szyk 6:2] (8): A z tąd ten Podmaiek będzie niemal wżytek pochmurny a dżdżowy. *LudWieś* B2; *BielKron* 240v; *GórnDworz* D4v, Ee5, Ii3v; á wielką Polką s Kuiawami niemal wżyftká w popioł obroconá *MycPrz* II [B3]; *GórnRozm* D3; *ActReg* 41.

»niemal wszystko« = *omnia paene Vulg* (4): Zda mi fie żem ia iuż/ niemal wżytko powiedział com rozumiał. *GórnDworz* F4; nákoniec radbych to widział/ żeby fie [*dworna pani*] niemal ná tym wżytkim rozumiałá/ co ci pánowie dworzáninowi vmieć náznáczyli *GórnDworz* X4; *KochProp* 13; *WujNT Hebr* 9/22.

»niemal zaw(ż)dy« (8): á ieft ten ímiech niemal záwdy íwiádkiem thego/ ízeímy dobrej myfli. *GórnDworz* O2, Dv, D2, E, L12, L14v, Mm4; *KochAp* 10.

β. *Przewyższając określoną ilość* (2) : Tey íukceísey Oycowie íwięci ták deferuią/ że niemal tę íámę znákiem Kościoła prawdziwego być powiedáią. *WujJud* 135v; ták też y íámo píímo S. dwiemá niemal íłowj/ krotkoć íą/ ále wężłowáto záwiázáło. *LatHar* +2.

Synonimy: »bez mała«, *jakmiarz*, *prawie*.

Cf [NIEMALEM]

MM